

به نام خداوند جان و خرد

تارنمای هخامنشیان

وابسته به پایگاه پژوهشی هخامنشیان

www.hakhamaneshian.ir

هزاران سال پیش در ایران زمین نیاکان ما آیین‌ها و جشنهای بسیار زیبایی برگزار می‌کردند که هر کدام ویژگیهای خود را دارا بود. برای نمونه هر روز از هر ماه ویژه خود را داشت مانند: اورمزد، بهمن، اردیبهشت، شهریور و... که هر گاه نام این روزها با نام همان ماه برخورد می‌کرد آن روز را جشن می‌گرفتند، و بدین گونه هر ماه یک جشن و هر هفته نیز جشن آدینه (جمعه) برگزار می‌شد چرا که نیاکان ما شاد زیستن را، راه خوشبختی می‌دانستند.

در ایران باستان، هر ماه سی روزه بود و در پایان اسفند، پنج روز پایانی سال را پنجه برگزار می‌کردند، و بدین گونه هر سال سیصد (صد) و شست و پنج روز می‌شد. در گاه شمار کنونی پنج روز واپسین به ماه‌های دیگر داده شده و به همین شوند (دلیل) برخی از جشن‌ها در گاه شمار نوین جابجا شده‌اند، مانند جشن بهمنگان که در بیست و شش دی ماه، و جشن سپندارمذگان که در بیست و نهم بهمن ماه برگزار می‌شود.

مهرگان فرخنده باد

روز مهر از ماه مهر، شانزدهمین روز مهر ماه باستانی، ده مهر خورشیدی

در میان جشن های باشکوه و زیبای باستانی ایران دو جشن ما ایرانیان بزرگتر و باشکوه تر بوده که آن دو نوروز و مهرگان می باشند. نوروز پیش در آمد بهار و همراه با آغاز زندگی دوباره زمین و زیست بوم (طبیعت) آن و مهرگان در نیمه دوم سال هنگامی که تابستان سپری شده و آب و هوای دل انگیز پاییزی آغاز می گردد جشن گرفته می شده .

یکی از فرنودهای (دلیل های) گرامی بودن و فرخنده بودن نوروز و مهرگان در میان ما ایرانیان برابر شدن اندازه روز و شب در روز آغازین بهار و پاییز است . این نشان از خرد بالا و دانش برتر ستاره شناسی آن گاه ایرانیان در هزاران سال پیش دارد که نمود آن را نیز در میان یادگارهای باستانی پارسه (تخت جمشید) می بینیم ، سنگی چهار گوش با سوراخی در میان آن که در نخستین روز از بهار و پاییز پرتو آفتاب بر آن استوار (عمود) می گشته و هنگام سال نو را نوید میداده که اکنون نیز این یادگار باستانی پابرجاست .

از آنجایی که از دیر باز هفت، شماره ی سپندینه (مقدس) میان ما ایرانیان بوده، مهرگان جشنی هفت روزه است که از روز مهر تا روز رام شانزدهم تا بیست و یکم مهر (ده تا شانزده مهر خورشیدی) می باشد. این جشن به فرشته مهر که در اوستا میترا به مینوی (معنی) پرتو خورشید و مهرورزی و نیکی به دیگران و

پیمان می باشد نامیده می شود. از رویدادهایی که در جشن مهرگان رخ داده، آمده

که فریدون شاه پیشدادی در این روز به یاری کاوه آهنگر بر ضحاک تازی (عرب) و ستمگر چیره شد و ضحاک را در کوه دماوند به بند کشید و فریدون ایرانی تاج شاهی بر سر نهاد، و بدین گونه جشن نوروز آغاز سال نو از جمشید شاه به یادگار ماند و نماد شکوه ایران بزرگ گشت و جشن مهرگان از فریدون شاه و نماد پیروزی ایرانیان بر دشمنان ایران شد .

از آیینهای این جشن بزرگ چیدن سفره ای از هفت میوه سرخ مانند : سیب سرخ، انار، ترنج، سنجد، خرمالو، انگور سرخ، هندوانه و آجیل هفت مغز مانند : مغز گردو، پسته، فندق، بادام، توت خشک، انجیر خشک و تخمه و آش هفت دانه از گندم، جو، برنج، نخود، عدس، ماش و ارزن بوده و همچنین گذاردن آینه، کاسه ای از آب همراه با برگ آویشن، گلهای بنفشه و نازبو (ریحان) و گلاب و ... بر سر سفره، آب پاشی در ب خانه، دید و بازدید و دادن نامه شاد باش به یکدیگر می باشد .

از دیگر مناسبت هایی که با جشن مهرگان همزمان است، شاه شدن داریوش بزرگ می باشد. داریوش بزرگ، همسر شهبانو آتوسا دختر کوروش بزرگ، در سال ۵۲۲ پیش از میلاد مسیح، همزمان با جشن مهرگان شاه ایران زمین شد.

گستره شاهنشاهی ایران در زمان داریوش بزرگ از دره سند تا کرانه لیبی در آفریقا و از شمال دریای مرمر تا کوه های پامیر در آسیا، شامل تمامی خاورمیانه امروز، آسیای میانه، بخشی از آسیای جنوبی، قفقاز، مصر و بخشی از سودان بود که به استان های گوناگون (ساتراپی) بخش شده و زیر نظر حکومت مرکزی بود.

داریوش شاه در زمان ۳۶ سال شهریاری خود در ایران زمین، با مدیریت بی نظیر خویش، شوندی شد تا کارهای فراوانی برای میهنش انجام شود، از جمله آن کارها می توان به : ساخته شدن بناهای باشکوه از جمله پارسه (تخت جمشید)، ایجاد یک سپاه همیشه آماده در مرکز، ضرب سکه های زر و سیم که در یک نام داشتند، بنیاد نهادن پست خانه، دادگاه، کودکستان، دبستان، ایجاد نیروی دریایی ایران در شاحب پارس، وضع قوانین و تعرفه های مالیاتی، ایجاد راه آسفالتی میان شوش و کرانه های مدیترانه، دستور به کندن آبراه سوئز و ... اشاره نمود.

بخشی از سخنان داریوش شاه بزرگ در سنگ نبشته آرامگاه خود، در نقش رستم :

خدای بزرگ است، اهورامزدا، که زمین و آسمان را آفرید. شادی را برای انسان آفرید. خرد و توانایی کار را به داریوش شاه ارزانی داشت. یک فرمان روا از میان بسیار.

منم داریوش شاه، شاه بزرگ، شاه شاهان، شاه سرزمین های در بر دارنده همه تبارها، شاه در این زمین بزرگ دور کران، پسر ویشتاسپ، یک هخامنشی، یک پارسی، از تبار آریایی.

پایگاه پژوهشی هخامنشیان
www.hakhamaneshian.ir

www.hakhamaneshian.net

www.hakhamaneshian.org

